

Vigília de Sant Jordi 1994

per Jean Serra

Aquesta Vigília de Sant Jordi 1994 és el parlament que pronuncià Jean Serra a l'acte de concessió de les Mencions Sant Jordi 1994. Mencions que es concediren a Jean Serra i al grup "Aires Formenterencs".

Les Pitiüses tenen una personalitat característica i alhora diferent de les altres illes que componen la Comunitat Autònoma Balear, dins de la qual presenten una individualitat geogràfica i històrica. Però també els lligams amb la resta de les terres de parla catalana són evidents.

El president de l'Institut d'Estudis Eivissencs felicita Jean Serra per la Menció Sant Jordi 1994. (Foto: V. Ribas, "Trull".)

En efecte, la llengua és el pinyol, el factor bàsic però no únic de la nostra identitat nacional. Perquè un poble amb una llengua pròpia i una cultura diferenciada, encara que habiti escampat per una geografia difícil i repartida entre diversos Estats, un poble així, un poble com el nostre, constitueix una nacionalitat històrica.

Si per a Octavio Paz "la història del segle XX no ha estat la història de la lluita de classes sinó la dels nacionalismes combatents", malgrat tot és arribat el moment històric que podem, si volem, construir pacíficament una societat solidària de nacionalitats històriques. La nostra ve donant proves constatables que aquest objectiu és assolible. Per això els ulls del món ens observen. No hem de témer, doncs, manifestar la nostra identitat, perquè "per a poder exercir la llibertat, cal que hi hagi diferències", com afirma Jordi Llimona al seu recent llibre *L'hora dels pobles*.

Malgrat les circumstàncies adverses que poden envoltar la vida d'un home, si aquest sap qui és i es condueix en conseqüència acaba que és respectat. Així nosaltres, eivissencs i formenterers, com a integrants d'una col·lectivitat més ample, si sabem qui som i actuem conseqüentment i dignes acabarem suscitant el respecte dels altres. Així contribuïrem també a la pau general entre nacions, doncs que "la pau ha de ser fruit del respecte, no de la imposició ni del poder", per dir-ho citant altra vegada Jordi Llimona.

Tots sabeu que la societat pitiusa ja no és la d'abans del fenomen turístic. No sabem, però, com hauria evolucionat sense la forta immigració que ha comportat la nova indústria. Tanmateix, si els eivissencs i formenterers hem adquirit hàbits manllevats del món modern, si ens hem impregnat de tot d'influències foranes, sens dubte encara perviuen en nosaltres trets tradicionals, ni que sigui a tall de testimoni.

Bé és cert que la nostra societat tradicional ha deixat d'existir al llarg de les tres últimes dècades i que, per tant, aquella manera de viure autàrquica, vinculada a l'agricultura i a la pesca, ha desaparegut donant pas a una altra manera de viure inevitablement en consonància amb la resta del

món industrialitzat. Amb tots els inconvenients però també amb tots els avantatges.

També és veritat que aquests canvis accelerats ens han agafat per sorpresa. Ens han modificat tant coses en tant poc temps, que hem hagut d'improvisar, perdent llençols en cada canvi, com es diu que els perden pel camí els que es muden de casa.

No hauríem de pensar, per això, que som l'únic poble trasbalsat de la Terra. Arreu es couen faves. Els desequilibris o les mancances poden ser provocats, ja ho sabeu, per múltiples causes. Sabeu també que el moment del món és convulsionat per injustícies de tota mena. A nosaltres no ens ha tocat la pitjor part. Tanmateix, es tracta de contribuir a la salvació general empaitant la construcció d'un nou ordre de Pau des de la pròpia manera de ser nosaltres mateixos en el món.

Permeteu-me que sintetitzi aquestes idees, llegint-vos, del llibre *Un horitzó per a la llengua*, d'Isidor Marí, el paràgraf següent: "El nostre objectiu és un país on lingüísticament valgui la pena de viure: perquè s'hi pot viure en català, evidentment, però també perquè s'hi respecten els drets personals a altres llengües i el plurilingüisme facilita les relacions amb els externs".

Des de jovenet he procurat conduir-me amb recititud i seguint, entre d'altres ensenyances, la que es desprèn de les paraules de Dostoievski: "No busquis premis, perquè tens una gran recompensa en aquesta terra: la teva alegria espiritual, que només el just pot gaudir". Podria afegir, encara, que procuro de viure, com el mestre Joan Mascaró Fornés, estudiós i traductor del *Bhagavad Gita*, "amb el cor sempre en l'alegria del nostre poble, la nostra illa i valors universals".

Crec, en efecte, que hi ha una compensació implícita en el sol fet d'escometre la feina que a cada u li pertoca de fer. Precisament sabem què hem de fer si escoltem els propis dictats interiors. És un aprenentatge que no acaba mai. Fent-ho així, com que un home no és un ser isolat, sinó que ho és entre els altres, no és estrany que pugui ser útil a la col·lectivitat.

L'Institut d'Estudis Eivissencs ha volgut distingir-me enguany amb una de les seves Mencions d'Honor. Jo, que aspiro a arribar al moment històric que no siguin necessàries altres satisfaccions que les naturals de viure, llegir i escriure en català... li ho agraeixo de tot cor.

JEAN SERRA

En la mort de Vicent Calbet

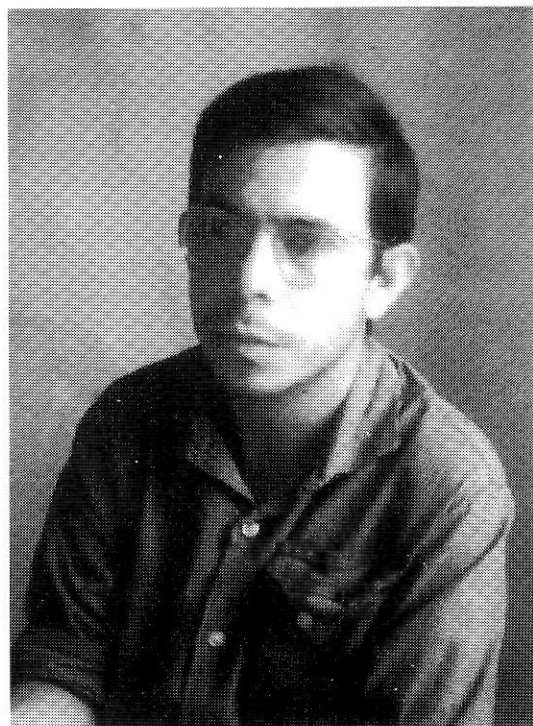
El passat dia 25 d'abril moria de manera sobtada i a la llunyana ciutat japonesa de Furuoka, el pintor Vicent Calbet. Tenia 53 anys.

Feia poc temps que la revista EIVISSA li havia dedicat la portada del número 24 i dos articles dels nostres col·laboradors i membres del Consell de redacció Josep Marí i Jean Serra, amb motiu dels seus 30 anys de dedicació a la pintura.

Vicent Calbet havia iniciat darrerament una etapa fecunda i brillant amb pintures de gran format com les que poguérem veure a l'exposició "Vicent Calbet. Trenta anys de pintura" a ses Voltes de Palma de Mallorca, inaugurada el setembre del 93.

Amb aquestes breus línies volem retre homenatge al gran pintor desaparegut i a l'amic i col·laborador de totes les iniciatives que des de l'Institut d'Estudis Eivissencs i des de la revista EIVISSA li proposàrem. Cada vegada que demanàvem la seua ajuda per il·lustrar un llibre, un cartell, un article... ens obria el seu bigarrat i desordenat estudi de can Puvil per tal que triàssim el que volguéssim; ens ho posava tot a la nostra disposició.

Hem perdut l'amic i col·laborador discret.

Vicent Calbet, 1966. (Col. Ramon Medina.)